

Brief mag openbaar worden gemaakt

Aan: De leden van de Gemeenteraad van de gemeente Sluis,
Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sluis

Wethouder: mevr. P. van de Vijver- van Deursen.

CC: Richard Schriemer, Jentl van der Staal beleidsambtenaren Sociaal Domein
Johny de Witte beleidsadviseur Sport Bewegen & Preventie

Onderwerp: Sportnota gemeente Sluis 2026 – 2034

Datum: 13 januari 2026

Geachte gemeenteraadsleden, geacht college,

Deze Sportnota 2026 -2034 geeft inzicht in waar de gemeente Sluis nu staat en waar het over 8 jaar hoopt te zijn op het gebied van sport, bewegen en preventie. De RMDO wil daarom als eerste haar waardering uitspreken voor de brede en samenhangende wijze waarop sport, bewegen en preventie worden neergezet als middel voor gezondheid, ontmoeting en leefbaarheid.

Wij herkennen en onderschrijven de centrale doelstelling om te werken aan een inclusieve, gezonde en actieve leefomgeving, waarin sporten en bewegen vanzelfsprekend zijn voor iedereen – van jong tot oud, met en zonder beperking. De gekozen levensloopbenadering, de aandacht voor preventie en de verbinding met het sociaal domein sluiten goed aan bij de maatschappelijke ontwikkelingen in onze gemeente.

Wij willen ingaan op een aantal punten die wij onderbelicht vinden.

1. Te eenzijdige focus op verenigingen

Hoewel de nota inzet op “sport en bewegen voor iedereen”, richt het beleid zich vrijwel uitsluitend op traditionele verenigingssporten. Een groot deel van de daadwerkelijke sport- en beweegpraktijk in onze gemeente blijft buiten beeld. Het gaat onder meer om:

- Denksporten
- Koersbal (cultureel erfgoed)
- Yoga, Pilates, Zumba, line-dance
- Wandel en fietsgroepen
- Recreatief zwemmen/ surfen
- Visverenigingen

Juist deze vormen zijn essentieel voor ouderen, kwetsbare inwoners en mensen die niet in verenigingsverband sporten. Door deze groepen niet mee te nemen, ontstaat een incompleet beeld van de sport- en beweegcultuur in Sluis.

Advies: hanteer een bredere, expliciete definitie van sport en bewegen en veranker niet-verenigd en individueel bewegen structureel in beleid, onderzoek, accommodatiestrategie en ondersteuningsinstrumenten.

2. Leefbare kernen vragen om maatwerk

Vitaliteit van inwoners en leefbaarheid van kernen vragen om maatwerk en om interactie vanuit de kernen zelf. Door de bij punt 1 genoemde particuliere beweeggroepen niet mee te nemen in de inventarisatie van alle beweegactiviteiten binnen de gemeente is een gemiste kans omdat:

- zij juist bijdragen aan de leefbaarheid en sociale cohesie in alle kernen;
- zij laagdrempelig zijn en vaak dichtbij de bewoner;
- ook gekeken kan worden hoe zij een sportvereniging kunnen versterken door gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen.

Advies: voer per kern een behoefteanalyse uit, met actieve betrokkenheid van inwoners en ervaringsdeskundigen, voordat keuzes worden gemaakt over investeringen, clustering of afbouw van voorzieningen.

3. Inclusiviteit wordt onvoldoende waargemaakt

Inclusie vormt een belangrijk uitgangspunt in de sportnota. Wij constateren echter dat inclusiviteit vooral als ambitie wordt benoemd, terwijl de vertaling naar concrete keuzes, prioriteiten en verantwoordelijkheden beperkt blijft.

In de huidige uitwerking ligt de uitvoering van inclusie grotendeels bij sportverenigingen, terwijl juist deze verenigingen onder druk staan door vergrijzing en een afnemend aantal vrijwilligers. Bovendien bereiken verenigingen niet alle doelgroepen waarvoor inclusie van belang is.

Advies:

- maak expliciet welke doelgroepen prioriteit krijgen binnen de speerpunten van het beleid;
- verduidelijk welke inclusieve taken bij de gemeente liggen en welke bij verenigingen of andere aanbieders;
- heb extra aandacht voor inwoners met een beperking, lage inkomens, ouderen en jongeren met mentale problemen;
- maak een uitvoeringsplan voor het bereiken van inwoners die nu weinig of niet sporten;
- zorg voor structurele borging van betaalbaarheid en toegankelijkheid;
- werk met meetbare doelen en indicatoren en voer een nulmeting uit om inclusieve effecten te kunnen monitoren;
- rapporteer periodiek aan de raad over voortgang en effecten.

4. Onzekerheid over uitvoering, middelen en prioriteiten

De nota bevat veel ambities, die wij hopen terug te zien in een goed uitgewerkte uitvoeringsagenda. Onzekerheden zijn onder meer:

- Hoe wordt inclusiviteit daadwerkelijk vormgegeven?
- Zijn er voldoende middelen om kleine verenigingen vitaal te houden?
- De behoefte van individuele zwemmers is niet onderzocht, dus ook de druk op de capaciteiten van de binnenzwembaden is onbekend. Terwijl er wel een beleidsplan voor 8 jaar gemaakt wordt.
- Hoe worden subsidies en evenementen effectief ingezet?
- Wij onze vraagtekens plaatsen bij het effect van grote sportevenementen binnen de gemeente. De organisatie hiervan vraagt veel tijd en geld wat misschien op een andere manier effectiever kan worden ingezet.

Advies:

- werk met scenario's (bijvoorbeeld bij verdere vergrijzing of afname van verenigingskracht);

- verbreed het capaciteits- en behoefteonderzoek naar alle gebruikers van accommodaties;
- onderbouw beleidskeuzes met vergelijkende analyses en duidelijke prioriteiten;
- stel een concreet uitvoeringsplan op met financiële onderbouwing en fasering.

5. Aanvullende aandachtspunten

- Wildzwemlocaties en waterrecreatie verdienen structurele aandacht.
- De toegankelijkheid van MFC's en horecavoorzieningen voor wandelaars en recreanten kan bijdragen aan vitaliteit in de kernen.
- De gemeente zou meer moeten inzetten op veilige en exclusieve wandel- en fietspaden en de informatie hierover beter verspreiden.
- De rol van toerisme in sport- en beweegvoorzieningen wordt onvoldoende benut.

Conclusie

De Sportnota 2026–2034 bevat een sympathieke en ambitieuze visie, maar mist op belangrijke punten realisme, volledigheid en uitvoerbaarheid. Wij verzoeken de gemeente om:

1. Een bredere definitie van sport en bewegen te hanteren, passend bij de werkelijke praktijk in Sluis.
2. Per kern een behoefteanalyse uit te voeren, met betrokkenheid van inwoners en ervaringsdeskundigen.
3. Het capaciteitsonderzoek te verbreden naar alle gebruikers van accommodaties.
4. Beleidskeuzes beter te onderbouwen met vergelijkende analyses en scenario's.
5. Een concreet uitvoeringsplan op te stellen, inclusief financiële onderbouwing.
6. Meetbare doelen en indicatoren vast te stellen en de raad periodiek te informeren over vooruitgang en effecten.
7. Blijvend aandacht te houden voor inwoners voor wie sport en bewegen niet vanzelfsprekend is en de samenwerking met zorg, welzijn en onderwijs verder te versterken.

Wij denken graag mee bij de verdere uitwerking van een sport- en beweegbeleid dat werkelijk aansluit bij de inwoners van onze gemeente.

Ter inspiratie delen we graag de volgende artikelen (bron Volkskrant) :

- vinden en binden
- blijven bewegen

Met vriendelijke groet,
namens de RMDO

Annie de Lijzer, voorzitter